

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 07

F: 01 478 60 79

E: gp.mz@gov.si

www.mz.gov.si

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
Dalmatinova 4
1000 Ljubljana

e-naslov: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

Številka: 102-3/2026-2711-2

Datum: 20. 4. 2026

Zadeva: Obeležitev 28. aprila 2026, svetovnega dneva varnosti in zdravja pri delu

Zveza: elektronska pošta z dne 9. 4. 2026, ga. Lučka Böhms

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovore na zastavljena vprašanja v zvezi s področjem varnosti in zdravja pri delu ter poklicnih bolezni.

Kakšni so cilji predloga Pravilnika o zdravstvenih pregledih delavcev in kdaj bo sprejet?

Priprava predloga posodobljenega Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih je potekala daljše obdobje. Ministrstvo za zdravje je imenovalo delovno skupino za pripravo predloga novega Pravilnika o zdravstvenih pregledih delavcev februarja 2024 iz predstavnikov MZ, MDDSZ, Inšpektorata za delo, ZZZS, predstavnikov stroke medicine dela, prometa in športa (RSK, Združenje MDPŠ ter KIMPDŠ). Naloga je bila priprava predloga Pravilnika o pregledih delavcev.

Cilji novega predloga:

- Sodobnejša vsebina pregledov in periodika pregledov: ključna je ocena tveganja, ki oceni pogostost pregledov;
- Obvezno posredovanje vseh ugotovitev pregleda delavcu in osebnemu zdravniku ter posredovanje podatkov v bazo podatkov (trenutno CRPP), kar omogoča večjo preglednost in kakovost dela in kar bo omogočilo spremljanje sistema zdravstvenega varstva delavcev ter načrtovanje sprememb v prihodnje;
- Posodobitev in poenostavitev napotnic.

Pravilnik kot tak še ni dokončno usklajen med vsemi socialnimi partnerji iz česar izhaja, da bodo potrebne pred sprejetjem pravilnika še določene prilagoditve in uskladitve. Javna obravnava predloga bo izvedena po zaključku medresorskega usklajevanja.

Kako promovirati vsebinsko nadgraditev smernic za promocijo zdravja na delovnem mestu?

Ministrstvo za zdravje podpira razvoj in nadgradnjo pristopov na področju zdravja na delovnem mestu, zlasti v smeri večje povezanosti med oceno tveganja in ukrepi za varovanje zdravja delavcev. Pomemben poudarek je na krepitvi sistemskega spremljanja zdravstvenega stanja delavcev in uporabi podatkov za načrtovanje ukrepov. Zato je ministrica za zdravje sprejela

nove smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu. Cilj smernic je vzpostaviti sistematičen in na dokazih temelječ okvir za spodbujanje ukrepov in podporo izvajanju programov PZDM, ki bo delovnim organizacijam omogočal učinkovito načrtovanje, izvajanje in vrednotenje ukrepov ter prispeval k izboljšanju zdravja, delovne sposobnosti in kakovosti življenja delovno aktivnega prebivalstva.

Kdaj se bo začelo hraniti izide preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev v zbirki CeZZ, da zaradi manjkajočih podatkov ne bo več prihajalo do negativnih odločitev v postopkih ugotavljanja poklicnih bolezni?

V okviru priprave posodobljenega pravilnika je predvideno posredovanje podatkov o ugotovitvah preventivnih zdravstvenih pregledov v ustrezno zbirko podatkov, kar bo omogočilo boljše spremljanje sistema in načrtovanje nadaljnjih ukrepov. Vzpostavitev navedenih izidov v zbirki CeZZ je vezan na vzpostavitev celotnega sistema digitalizacije zdravstva.

Vzpostavitev in upravljanje zbirk podatkov na področju zdravstva ureja Zakon o digitalizaciji zdravstva (ZDigZ), ki določa pogoje za vzpostavitev, upravljanje in povezovanje zbirk podatkov, vključno z izmenjavo podatkov za potrebe spremljanja zdravstvenega stanja prebivalstva.

Kdaj bomo tudi v Sloveniji začeli beležiti potek ugotovljenih poklicnih bolezni? Na primer, koliko od njih se konča s smrtjo. Znan je podatek iz EU, da zaradi poklicnih bolezni umre 20-krat več ljudi kot zaradi nezgod pri delu. Po oceni ILO in WHO je bilo zaradi poklicnih vzrokov v letu 2016 v Sloveniji 496 smrti in večina naj bi bila zaradi posledic poklicnih bolezni.

Ugotovitve interdisciplinarne skupine strokovnjakov za ugotavljanje poklicnih bolezni se že posredujejo v register poklicnih bolezni, ki ga upravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje. Ministrstvo spremlja nadaljnji razvoj tega področja tudi v okviru digitalizacije zdravstva in nadgradnje podatkovnih zbirk.

Register poklicnih bolezni je vzpostavljen na podlagi predpisov s področja zdravstvenih zbirk podatkov, pri čemer NIJZ kot upravljavec zbirk zagotavlja obdelavo podatkov za potrebe javnega zdravja. Nadaljnje nadgradnje, vključno z morebitnim spremljanjem izidov bolezni, so vezane na razvoj teh zbirk v okviru veljavne zakonodaje.

Ali po mnenju MZ finančna odvisnost izvajalcev medicine dela od delodajalcev ovira njihovo delovanje v skladu z doktrino njihove stroke in če da, kako namerava MZ razrešiti ta konflikt interesov? Po mnenju ZSSS bi npr. medicina dela morala biti javna služba, financirana iz sredstev prispevka delodajalcev za poškodbo pri delu in poklicno bolezen (0,58 %) v skladu s 56. členom ZZZO.

Ministrstvo poudarja, da izvajanje medicine dela temelji na strokovni neodvisnosti in veljavnih predpisih, ki določajo odgovornosti tako delodajalcev kot izvajalcev medicine dela.

ZVZD-1 določa, da delodajalec zagotavlja izvajanje medicine dela, vendar mora izvajalec medicine dela svoje naloge opravljati neodvisno in v skladu s strokovnimi smernicami in medicinsko doktrino.

KIMPDS vodi registra azbestnih in neazbestnih poklicnih bolezni, ki pa nista dostopna javnosti. Kaj naj ZSSS stori, da bosta v isti meri kot register raka (<https://www.slora.si/>)?

Podatki o ugotovljenih poklicnih boleznih se zbirajo v okviru registra poklicnih bolezni, ki ga upravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Dostopnost in obseg javne objave podatkov iz zdravstvenih zbirk urejajo predpisi s področja varstva osebnih podatkov in zakonodaja o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, pri čemer se javno objavljajo praviloma agregirani in anonimizirani podatki.

Kdaj bosta dopolnjena seznama poklicnih bolezni, kot je ministrici za zdravje zadnjič predlagala ZSSS januarja 2026?

Ob sprejemu Pravilnika o poklicnih boleznih je bilo s stroko dogovorjeno, da se najprej vzpostavi sistem priznavanja poklicnih bolezni, nato pa se po določenem obdobju izvede evalvacija in pripravijo morebitne spremembe. Razširjeni strokovni kolegij za medicino dela, prometa in športa redno spremlja ustreznost seznama poklicnih bolezni in lahko predlaga njegove spremembe.

- neazbestnih poklicnih bolezni (nealergijska astma, bolezni, povzročene s sončnim in drugim UV sevanjem, posttravmatska stresna motnja, razširitev meril za sindrom karpalnega kanala in poklicne okvare hrbtenice zaradi preobremenitev pri ročnem premeščanju bremen)?

Ministrstvo za zdravje je po prejemu pobude ZSSS januarja 2026 poslalo dopis Razširjenim strokovnim kolegijem za dermatologijo, pnevmologijo, ortopedijo, onkologijo ter psihiatrijo in jih pozvalo, da se opredelijo glede predlaganih bolezni in uvrstitve na seznam poklicnih bolezni. Vseh njihovih odgovorov še nimamo, se pa bo o odločitvi na koncu moral odločiti RSK za medicino dela, prometa in športa in ne Ministrstvo za zdravje.

O morebitni uvrstitvi novih bolezni na seznam poklicnih bolezni je mogoče odločiti le na podlagi predloga stroke. V skladu s Pravilnikom o poklicnih boleznih strokovno presojo vodi RSK za medicino dela, prometa in športa, ki spremlja ustreznost seznama poklicnih bolezni ter ministru, pristojnemu za zdravje, predlaga morebitne spremembe na podlagi strokovnih kriterijev in razpoložljivih znanstvenih dokazov.

Ministrstvo je že pozvalo RSK za medicino dela, prometa in športa k morebitni pripravi dopolnitev skupaj s kriteriji in merili.

- azbestnih poklicnih bolezni v skladu s priporočilom Evropske komisije, da naj to Slovenija stori najkasneje do 31. 12. 2026? Ali se pripravljajo merila za ugotavljanje za te poklicne bolezni?

Področje varstva delavcev pred izpostavljenostjo azbestu sistemsko ureja Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), ki je pristojno za predpise s področja varnosti in zdravja pri delu, vključno s pravilnikom o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu. Pobude za razširitev seznama bolezni v okviru tega pravilnika se zato naslovijo na MDDSZ.

Pri odgovoru na naš dopis se obvezno sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Tanja Mate in
Matjaž Keržan

Mojca Gobec
Vodja sektorja za preprečevanje
bolezni in poškodb

Vročiti:

- naslovniku - po e-pošti